

СТАНДАРДИ ЗА РАЗВРСТАВАЊЕ ТУРИСТИЧКОГ НАСЕЉА У КАТЕГОРИЈЕ

Област Елементи	Ред. бр.	Критеријум	Бодови за изборне елементе	Категорија изражена бројем звездица				
				1*	2*	3*	4*	5*

СПОЉНИ ИЗГЛЕД ОБЈЕКТА И ХОРТИКУЛТУРНО УРЕЂЕЊЕ

Хортикултурно уређење	1.	Уређене и одржаване постојеће зелене површине са уређеним пешачким комуникацијама и платоима од чврстог материјала	-	М ¹	М	М	М	М
Стандардан изглед	2.	Материјали коришћени у обради површина стандардног квалитета, општи утисак одаје:	једноставан изглед	-	М	/ ²	/	/
			добар изглед	1		М	/	/
			изглед вишег квалитета	2			М	/
Првокласан изглед	3.	Материјали коришћени у обради површина високог квалитета, општи утисак одаје усклађеност у облику, боји и материјалу	3				М	/
Ексклузивни изглед	4.	Материјали коришћени у обради површина највишег квалитета, општи утисак одаје ексклузивност	4					М
Спољни изглед објеката и организација ТН	5.	Усклађено са амбијенталним окружењем и грађевинским наслеђем поднебља	2			М	М	М

ПАРКИНГ И ГАРАЖЕ³

	6.	Однос броја паркинга ⁴ места уз ТН и броја	1:5	1		М	/	/	/
--	----	---	-----	---	--	---	---	---	---

¹ Знак „М” – обавезни елемент за назначену категорију.

² Знак „/” – елемент се не односи на назначену категорију.

³ Обавеза постојања паркинга и гаражне односи се на објекте лоциране на простору заштићеног природног добра или непокретног културног добра и његове заштићене околине.

⁴ Паркинг места морају имати подлогу од чврстих материјала (бетон, асфалт, камен и сл.) и бити видно обележена хоризонталном сигнализацијом.

	смештајних јединица		1:4	2				М	/	/
			1:3	3					М	/
			1:2	4						М
			1:1	5						
7.	Однос броја паркинг места у оквиру ТН и броја смештајних јединица ⁵		1:5	4					М	/
			1:4	5						М
8.	Паркинг место уз објекат за смештај			6						
9.	Однос броја наткривених паркинг места и броја паркинг места уз ТН		1:2	2					М	М
			1:1	3						
10.	Однос броја наткривених паркинг места и броја паркинг места у оквиру ТН ⁶		1:2	3						М
			1:2	4						
11.	Однос броја гаражних места и броја смештајних јединица 1:5		у близини ТН		3					
			уз ТН		4					
12.	Услужна служба паркирања			1						М
	обезбеђено чување возила			2						

УЛАЗИ											
	13.	Улаз у ТН одвојен за возила и пешаке ⁷			1				М	М	М
	14.	Физичка препрека (рампа) на улазу за возила ⁸			1					М	М
	15.	На улазу у ТН видно истакнуте ознаке за комуникације, објекте и садржаје у ТН (улаз, рецепција, смештајне јединице, ресторан, спортски терени и објекти, продавница и сл.)			-	М	М	М	М	М	М
	16.	На улазу у ТН видно истакнут оријентациони план туристичког насеља осветљен ноћу, са уцртаним интерним комуникацијама, објектима и осталим садржајима			-	М	М	М	М	М	М

ИНТЕРНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ⁹

⁵ Односи се на ТН у које је дозвољен улаз моторним возилом.

⁶ Односи се на ТН у које је дозвољен улаз моторним возилом.

⁷ Односи се на ТН у које је дозвољен улаз моторним возилом.

⁸ Односи се на ТН у које је дозвољен улаз моторним возилом.

⁹ Ширина интерне комуникације и обавеза наткривеног приступа за возила испред улаза у пријемни хол односи се на ТН у које је дозвољен приступ возилима

	17.	Ширина интерне комуникације за приступ возилима до објеката ТН	Једносмерне	2,5 m	-	М	М	/	/	/
				3,0 m	1			М	М	М
			Двосмерне	6,0 m	2					
18.	Наткривен приступ ¹⁰ за возила испред улаза у пријемни хол ТН			2						М

ПРИЈЕМ ГОСТИЈУ

Пријемни хол	19.	Главни улаз за госте одвојен од улаза за робу и особље		1		М	М	М	М
	20.	Наткривен главни улаз за госте или улаз са ветробраном у пријемни хол		1				М	М
	21.	Гарнитура за седење ¹¹		1		М	М	М	М
	22.	Оријентациони план ТН са уцртаним интерним комуникацијама, објектима и осталим садржајима		1			М	М	М
	23.	Видно истакнуте информације о садржајима и услугама које се нуде госту са истакнутим радним временом служби у ТН и у околини, ред вожње јавних средстава превоза исписане на српском и најмање једном страном језику,		-	М	М	М	М	М
	24.	Услуга пића у пријемном холу – лобију		2					
	25.	Просторија за привремено одлагање пртљага		2				М	М
	26.	Кишобран на рецепцији		1					
Рецепција	27.	Део простора пријемног хола (сто је прихватљив уместо рецепцијског пулта)		-	М	М			
	28.	Одвојен, дефинисан, функционалан, независан простор рецепције са рецепцијским пултом		1			М	М	М
	29.	Компјутеризовано рецепцијско пословање		2	М	М	М	М	М
	30.	Софтвер за хотелско пословање ¹²		2			М	М	М
	31.	Различито дизајнирана одећа за запослено особље на рецепцији у односу на друге секторе рада и плочицом са именом		2			М	М	М
Услуге рецепције	32.	Рецепција ради	12 сати са осигураним дежурством у време када рецепција не ради	-	М	М	/	/	/
			18 сати са осигураним	1			М	М	/

¹⁰ Обавеза наткривеног приступа за возила испред улаза у пријемни хол не односи се на објекте лоциране на простору заштићеног природног добра или непокретног културног добра и његове заштићене околине.

¹¹ Подразумева најмање један сто и четири седећа места са наслоном.

¹² Обавеза за ТН са више од 40 смештајних јединица.

		дежурством у време када рецепција не ради							
		24 сата	2						М
33.	Особље у смени говори	један страни језик	-	М	М	/	/	/	
		два страна језика	1			М	М	/	
		више од два страна језика	2						М
34.	Факс на располагању гостима		1		М	М	М	М	М
35.	Фотокопир апарат или скенер на располагању гостима		1			М	М	М	М
36.	Прихватање кредитних картица		1		М	М	М	М	М
37.	Могућност замене стране валуте ¹³		3						М
38.	Могућност резервације путем електронских резервационих система ¹⁴		3						

ЛИФТ¹⁵									
	39.	Лифт за госте ¹⁶ за:	5 нивоа ¹⁷ и више	-	М	М	/	/	/
			4 нивоа	1			М	/	/
			3 нивоа	2				М	М
			2 нивоа	3					
	40.	Додатни лифт за госте изнад минимума		5					
	41.	Лифт за особље или теретни лифт за више од 3 нивоа		4					М

¹³ Служба мењачких послова или електронска мењачница са видно истакнутом курсном листом.

¹⁴ Једноставне-mail контактни је довољан.

¹⁵ Код ТН које послује у оквиру непокретног културног добра, може да дође до одступања у односу на прописане стандарде за лифтове.

¹⁶ Најмање један лифт. За ТН категорије 1, 2 и 3 звездице са капацитетом већим од 70 смештајних јединица најмање два лифта за госте, а за ТН категорије 4 и 5 звездица са капацитетом већим од 60 смештајних јединица најмање два лифта за госте.

¹⁷ Лифт за госте има станицу на сваком нивоу који користе гости. Под нивоом се подразумевају: подрум, сутерен, приземље, полуспрат, спрат и поткровље – мансарда. Међуспрат (мезанин) се не узима у обзир. Ако се подрум састоји од више нивоа, узимају се у обзир сви нивои које користе гости. Два полуспрата сматрају се једним спратом (нивоом). На сваком другом полуспрату је неопходна станица лифта. Уколико техничке могућности не дозвољавају, не узима се у обзир поткровље (мансарда) односно последњи ниво подрума или сутерена.

РЕСТОРАН САЛА ¹⁸									
	42.	Време услуживања оброка ¹⁹	2 сата	-	М	М	/	/	/
			3 сата	1			М	М	М
			на захтев госта	2				М	
Услуживање доручка	43.	Проширени доручак ²⁰		-	М	М	/	/	/
	44.	Шведски сто ²¹		1			М	/	/
Услуживање јела	45.	Најмање два мени ²² а по избору		-	М	М			
	46.	Најмање три мениа по избору и јела по поруџбини		1			М	М	М
	47.	Понуда јела припремљених по посебним стандардима (интернационални, верски, дијетални, вегетеријански и др.)		2					М
	48.	Дечји мени ²³		2					
Услуживање пића	49.	Понуда пића у ресторан сали	16 сати	-	М	М	М	М	М
			24 сата	1					
	50.	Аперитив бар ²⁴ : радно време	12 сати	1			М	/	/
			16 сати	2				М	М
			24 сата	3					
Површина	51.	За свако конзумно место у просторији за услуживање ресторан сале мора бити обезбеђена површина од најмање	1,50 m ²	-	М	М	/	/	/
			1,70 m ²	-			М	/	/
			1,90 m ²	-				М	/
			2,00 m ²	-					М

¹⁸ Обавеза постојања ресторан сале односи се на ТН у којима уз услуге смештаја, угоститељ пружа и услуге исхране и пића.

¹⁹ За ТН у којима се пружају само услуге доручка: време услуживања доручка.

²⁰ Избор млечних и сухомеснатих производа и јела од јаја, житарица, напитака (кафа, чај и сл.), воћни сок, воће или воћна салата. Доручак послужује конобар.

²¹ Самопослуживање са најмање истим избором производа као и проширени доручак.

²² След јела са јединственом ценом тј. одабир више јела према одређеним гастрономским правилима за један оброк, који се послужује у унапред утврђеним величинама порције.

Мени по избору омогућава гостима да изаберу један од неколико понуђених менија.

²³ Садржи једноставну храну, која се служи у мањим порцијама. Мени може бити дизајниран тако да забавља дете кроз игру речи, приче или штампу на њима, може бити у облику животиња, маске или капе.

²⁴ Посебна просторија или део просторије у угоститељском објекту која. Може бити визуелно одвојена од осталих садржаја. Опремљена је столовима и столицама за услуживање гостију. У свом саставу може, а не мора да има точионицу пића са бар-пултом. По правилу госте услужује конобар. Аперитив бар је издвојен од ресторан сале. ТН у којем се пружају само услуге доручка може да користи просторију за услуживање доручка за пружање услуга пића.

СМЕШТАЈНА ЈЕДИНИЦА²⁵

Минимална површина²⁶	52.	собе ²⁷	једнокреветне	-	10 m ²	12 m ²	14 m ²	16 m ²	18 m ²
			двокреветне	-	14 m ²	16 m ²	18 m ²	20 m ²	22 m ²
	53.	породичне собе ²⁸		2 бода за сваку породичн у собу – највише 8	18 m ²	20 m ²	22 m ²	24 m ²	26 m ²
	54.	апартмана ²⁹ типа	„studio” ³⁰	2 бода за сваки апартман – највише 8	18 m ²	20 m ²	22 m ²	24 m ²	26 m ²
			апартман без кухиње ³¹	3 бода за сваки апартман – највише 9	18 m ²	20 m ²	22 m ²	24 m ²	26 m ²

²⁵У ТН постојање смештајне јединице „породична соба” и „апартман” није обавеза.

²⁶Минимална површина смештајне јединице обухвата површине свих просторија у оквиру смештајне јединице. Најмање 80% од укупног броја соба има минималну површину за одређену категорију. 20% соба може да има површину прописану за једну категорију ниже (осим собе у ТН са једном звездицом), о чему гост мора да буде обавештен. Код ТН који послује у оквиру непокретног културног добра, може да дође до одступања у односу на прописане стандарде за минималне површине смештајних јединица.

²⁷Соба: спаваћа соба са или без предсобља (предпростора) и купатило.

		апартман са кухињом ³²	4 бода за сваки апартман – највише 12	21 m ²	23 m ²	25 m ²	27 m ²	29 m ²
	55.	Површина 50% смештајних јединица већа за 4 m ² од прописане за тражену категорију	4					
Опремљеност смештајне јединице	56.	Кревет минималних димензија 100x200 cm или француски кревет минималних димензија 140x200 cm за једну особу	1				М	М
	57.	Француски кревет ³³ минималних димензија 180x200 cm за две особе ³⁴	1				М	М
	58.	Кревет минималних димензија 100x240 cm за једну особу или додатак за продужење кревета на захтев госта за 5% укупног броја кревета	1					М
	59.	Хигијенски уметак за заштиту мадраца ³⁵	1			М	М	М
	60.	Дечји кревет на захтев госта	1			М	М	М
	61.	Додатни јастук на захтев госта	1		М	М	М	М
	62.	Два јастука за сваки лежај односно госта	2					М
	63.	Избор јастука од различитих материјала (перје, меморијска пена, антиалергијски и сл.)	3					М
	64.	Додатни покривач на захтев госта	-	М	М	М	М	М
	65.	Прекривач за сваки кревет најмање до трећине дужине кревета	1			М	М	М
	66.	Услуга буђења	1				М	М

²⁸Породична соба: две спаваће собе са или без предсобља (предпростора) и купатило (купатила).

²⁹ Апартман је опремљен гарнитуром за седење, телевизором, телефоном и бешумним мини баром. Апартман типа „студио“ као и апартман са кухињом не морају да имају бешумни мини бар.

³⁰ Апартман типа „studio“: просторија за дневни боравак, спавање, припремање хране и ручавање и купатило. Опрема радне целине за припремање хране и ручавање: термички уређај с најмање две плоче, судопера са хладном и топлом водом, фрижидер, кухињски ормарић, сто и столице према броју лежаја. Опремање посуђем за припремање и прибором за конзумирање хране, пића и напитака врши се на захтев госта.

³¹ Апартман без кухиње: просторија за дневни боравак, једна или више просторија за спавање (спаваћа соба) и купатило (купатила). За сваку додатну спаваћу собу, минимална површина апартмана се повећава за 5 m².

³² Апартман са кухињом: просторија за дневни боравак, једна или више просторија за спавање (спаваћа соба), просторија или део просторије у оквиру дневног боравка за припремање хране и ручавање и купатило (купатила). Опрема радне целине за припремање хране и ручавање: термички уређај с најмање две плоче, судопера са хладном и топлом водом, фрижидер, кухињски ормарић, сто и столице према броју лежаја. Опремање посуђем за припремање и прибором за конзумирање хране, пића и напитака врши се на захтев госта. За сваку додатну спаваћу собу, минимална површина апартмана се повећава за 5 m².

³³ Приступ француском кревету је омогућен са обе стране кревета.

³⁴ Смештајна јединица има површину двокреветне собе.

³⁵ Памучна или друга заштитна навлака која се поставља на целу површину мадраца.

67.	Будилник у свим смештајним јединицама		1						
68.	Додатно поспремање смештајне јединице увече ³⁶		1						М
69.	Промена постељине на захтев госта		1					М	М
70.	Чивилук за гардеробу		1					М	М
71.	Сталак за кофере ³⁷		1			М		М	М
72.	Ципеларник		1						М
73.	Гарнитура за седење у соби ³⁸		3					М	М
74.	Број слободних утикача у смештајној јединици	један	-	М	М	М	/	/	
		два	1				М	М	
75.	Најмање један слободан утикач са сталним напајањем који није повезан са електричним системом у смештајној јединици ³⁹		1						М
76.	Прекидач поред лежаја за регулисање комплетног осветљења у смештајној јединици (осим за смештајне јединице са више спаваћих соба)		2						М
77.	Додатно осветљење над собним столом		1					М	М
78.	Огледало за целу фигуру ⁴⁰		1			М		М	М
79.	Декорација зидова (уметничке слике, постери, тапете, скулптуре, литографије и др.)		1		М	М		М	М
80.	Инвентарска листа, ценовник услуга и кућни ред исписани на српском и најмање једном страном језику		-	М	М	М		М	М
81.	Штампана или електронска ⁴¹ обавештења на српском и најмање једном страном језику о садржајима и услугама које се нуде госту ⁴²		1		М	М		М	М
82.	Мени са понудом јела у room service са ценовником room service услуге		1			М		М	М
83.	Информације о туристичким садржајима региона		1						

³⁶ Обухвата низ прописаних радњи којима дежурна собарица припрема собу за ноћ, и то: скидање декоративног покривача на лежају, припрема постељине, стављање простирке и папуча, стављање бомбона или чоколадице на лежају, навлачење застора, прилагођавање светла (паљење ноћне лампе), уклања коришћене пешкире и др.

³⁷ Представља самосталан део намештаја, део намештаја који се обликује као проширење собног стола или отворени део плакара који омогућава госту да на комфоран начин остави и користи пртљаг. Сталак има заштићену горњу површину која је отпорна на гребање са зидном заштитом. Због недостатка простора собе могу бити опремљене сталком за кофере типа „маказе”.

³⁸ Подразумева најмање један сто и једно седеће место са наслоним (столица, софа, фотеља и сл.). Код ТН који послује у оквиру непокретног културног добра и код ТН у којима 20% соба има мању површину од прописане може да дође до одступања у односу на прописане стандарде у погледу гарнитуре за седење.

³⁹ Ако се електрични систем у смештајној јединици активира картицом.

⁴⁰ Омогућава госту потпуни преглед целе фигуре у стојећем ставу. Може бити покретно, постављено на зид или фиксирано са спољашне или унутрашње стране ормана.

⁴¹ Путем интерактивног ТВ канала.

⁴² Обавештења се односе на радно време служби у ТН, ценовник услуга и сл.

84.	Штампана или електронска обавештења „Не узнемиравати”, „Молимо, поспремите” исписана на српском и најмање једном страном језику		1				М	М	М
85.	Прибор за писање	на захтев госта	1			М	М	/	/
		у свакој смештајној јединици	2					М	М
86.	Прибор за шивење	на захтев госта	1			М	М	/	/
		у свакој смештајној јединици	2					М	М
87.	Прибор за чишћење обуће и кашика за ципеле	на захтев госта	1			М	М	/	/
		у свакој смештајној јединици	2					М	М
88.	Дневне новине на захтев госта		1						М
89.	Часописи на захтев госта		2						М
90.	Опрема за пеглање	у свакој соби	2						
		на захтев госта	1						
91.	Врећа за веш		1					М	М
92.	Електрични апарат за грејање воде (за прављење кафе, чаја) са прибором и кесицама кафе или чаја		2						
93.	Бешумни минибар ⁴³ у:	50% соба	2				М	/	/
		свакој соби	3					М	М
94.	Врата са звучном изолацијом или дупла врата у:	50% смештајних јединица	3						
		свакој смештајној јединици	4						
95.	Шпијунка		2						
96.	Додатна опрема за закључавање врата ⁴⁴		2						
97.	Прозори са звучном изолацијом у:	50% смештајних јединица	3						
		свакој смештајној јединици	4						
98.	Потпуно замрачење собе (black out) ⁴⁵		2						М

⁴³ Специјално дизајниран мали фрижидер смештен у соби са понудом алкохолних и безалкохолних пића, слаткиша и разних грицкалица, које гост може користити током свог боравка у соби, уз накнадну наплату конзумираног. Минибар мора бити у кућишту.

⁴⁴ Поред стандардних, врата смештајне јединице могу имати и друге уређаје за безбедност (додатни кључ интегрисан у електронској брави, ланац или држач повезани са вратима и оквиром врата и сл.).

Климатизација ⁴⁶	99.	Климатизација са могућношћу индивидуалног подешавања у:	25% смештајних јединица	2		М	/	/	/
			50% смештајних јединица	3			М	М	/
			свакој смештајној јединици	4					М
Телекомуникације у смештајној јединици	100.	Телефон ⁴⁷	у соби	-	М	М	/	/	/
			са могућношћу успостављања директних телефонских веза из сваке смештајне јединице	1			М	М	М
	101.	Приступ интернету		2				М	М
	102.	Рачунар	на захтев госта	3					М
у свакој смештајној јединици			4						
Аудио и видео систем у смештајној јединици	103.	Радио ⁴⁸		1				М	М
	104.	CD – Плејер, I-POD, DVD – Плејер	на захтев госта	2					
	105.	Телевизор са даљинским управљачем у:	40% соба	1		М	/	/	/
			75% соба	2			М	/	/
			свакој соби	3				М	М
	106.	Списак расположивих тв канала		1			М	М	М
	107.	Сателитска или кабловска антена		2			М	М	М
108.	Плаћени канали уз могућност блокирања канала са ценовником услуга са упутством за коришћење ⁴⁹		2						
Сигурносни стандарди у смештајној јединици	109.	СОС позив или телефон у купатилу смештајне јединице		2			М	М	М
	110.	Противпожарни план са унутрашње стране улазних врата смештајне јединице или у њиховој близини		-	М	М	М	М	М
	111.	Однос броја смештајних јединица са терасом	1:20	1					

⁴⁵ Представља могућност потпуног замрачења собе уз помоћ тешких завеса, венецијанера и спољних ролетни или жалузина.

⁴⁶ Централна климатизација или клима уређаји. У објектима који су заштићена културна добра, а не постоји могућност постављања клима уређаја са индивидуалним подешавањем, смештајна јединица има вентилатор. Обавеза се не односи на објекат који се налазе на надморској висини преко 900 m.

⁴⁷ Уз телефон се налази упутство за коришћење телефона, именик услуга и СОС бројеви телефона у случају опасности на српском и најмање једном страном језику.

⁴⁸ Пријем радио програма може бити организован и путем ТВ пријемника или централног телекомуникационог система ТН.

⁴⁹ Услуга у соби која госту даје могућност гледања одређених ТВ канала и програма уз одређену накнаду.

	(балконом) у односу на укупан број смештајних јединица	1: 10	2						
		1: 5	3						

КУПАТИЛО У САСТАВУ СМЕШТАЈНЕ ЈЕДИНИЦЕ

	112.	Најмање 30% смештајних јединица опремљено одвојеним тоалетом		3						
	113.	Површина 80% купатила $\geq 5 \text{ m}^2$		2						
Опремљеност купатила	114.	Туш кабина или када ⁵⁰	са завесом за заштиту од прскања воде	-	М	М	М	/	/	
			са параваном довољне ширине која обезбеђује заштиту од прскања воде	2				М	М	
	115.	Простирка за ноге		1			М	М	М	
	116.	Биде		2						
	117.	Адаптер за струју 220/110 V за најмање 25% смештајних јединица		1				М	М	
	118.	Козметичко огледало		1					М	
	119.	Сушачи пешкира		2						
	120.	Пена за купање или гел за туширање		1		М	М	М	М	
	121.	Шампон		1		М	М	М	М	
	122.	Козметички артикли (нпр. капа за туширање, турпија за нокте, прибор за бријање, четкица за зубе, паста за зубе, влажне марамице, сунђер за туширање)		1 бод за сваки артикал – највише 3					М	М
	123.	Козметички артикли за скидање шминке (козметичко средство и туфери)		1						М
	124.	Средство за неутралисање мириса или освеживач простора		1		М	М	М	М	М
125.	Резервни тоалет папир		-	М	М	М	М	М	М	
126.	Хигијенске врећице		1			М	М	М	М	
127.	Додатни пешкир		1				М	М	М	
128.	Дневна промена пешкира на захтев госта		1						М	

⁵⁰Бакузи када не мора имати заштиту од прскања воде, односно параван.

	129.	Баде мантил	на захтев госта	2				M	/
			у свакој смештајној јединици	3					M
	130.	Папуче	на захтев госта	2				M	/
			у свакој смештајној јединици	3					M
	131.	Фен за косу	на захтев госта	1		M	/	/	/
			у свакој соби или купатилу	2			M	M	M
	132.	Вага		1					
	133.	Столица у купатилу		2					
134.	Радио озвучење у купатилу		2						

КВАЛИТЕТ УРЕЂЕЊА И ОПРЕМЕ									
Стандардно уређење и типска опрема	135.	Намештај из великих серија	једноставног квалитета	-	M	/	/	/	/
			средњег квалитета	1		M	/	/	/
			вишег квалитета и комфора	2			M	/	/
Првокласно уређење и опрема	136.	Намештај из мањих серија високог квалитета Ентеријер усклађен у облику, боји и материјалу.		3				M	/
Ексклузивно уређење и опрема	137.	Намештај јединственог дизајна (стилски или модеран) највишег квалитета (луксузан) и комфора Ентеријер усклађен у облику, боји и материјалу.		4					M

ЧУВАЊЕ ВРЕДНОСТИ									
	138.	Могућност чувања вредности гостију у сефу ТН		1		M			
	139.	Централни сеф са појединачним касетама за чување вредности гостију за најмање 30% смештајних јединица ⁵¹		2			M	M	M
	140.	Појединачни сеф за чување вредности у:	најмање 20% смештајних јединица ⁵²	2			M	/	/
			најмање 30% смештајних јединица	3				M	/

⁵¹ Или појединачни сеф за чување вредности у смештајној јединици.

⁵² Или централни сеф.

		јединица ⁵³							
		свакој смештајној јединици	4						М

ПОГОДНОСТИ ЗА ОСОБЕ СА УМАЊЕНИМ ТЕЛЕСНИМ СПОСОБНОСТИМА⁵⁴

141.	Без препрека	Категорија А ⁵⁵	5 (3 бода за сваку наредну собу)						
		Категорија Б ⁵⁶	6 (3 бода за сваку наредну собу)						
		Категорија Ц ⁵⁷	5 (3 бода за сваку наредну собу)						
		Категорија Д ⁵⁸	5 (3 бода за сваку наредну собу)						
		Категорија Е ⁵⁹	5 (3 бода за сваку наредну собу)						

⁵³ Или централни сеф.

⁵⁴ Правила су базирана на споразуму са националним удружењем за заштиту особа са инвалидитетом.

⁵⁵ Особе са инвалидитетом које су делимично зависне од моторизованих инвалидских колица или пратиоца. Смештајна јединица је пројектована у складу са правилима о техничким стандардима приступачности.

⁵⁶ Особе са отежаним кретањем којима су стално потребна инвалидских колица. Смештајна јединица је пројектована у складу са правилима о техничким стандардима приступачности.

⁵⁷ Особе са делимично или потпуно оштећеним видом. Смештајна јединица је пројектована у складу са правилима о техничким стандардима приступачности.

⁵⁸ Особе са делимично или потпуно оштећеним слухом. Смештајна јединица је пројектована у складу са правилима о техничким стандардима приступачности.

⁵⁹ Испуњава услове Б, Ц, и Д.

ОСТАЛИ САДРЖАЈИ, УСЛУГЕ И ПОГОДНОСТИ

142.	Климатизација ⁶⁰ у заједничким просторијама за госте	-	М	М	М	М	М
143.	Просторија, односно део просторије у ТН опремљен ТВ-ом са даљинским управљачем ⁶¹	-	М	М	М	М	М
144.	Интернет приступ у смештајним јединицама ⁶²	2			М	М	М
145.	Широкопојасни интернет у оквиру јавних просторија ⁶³	3			М	М	М
146.	Додатни телевизор са даљинским управљачем у апартману	2					
147.	Concierge ⁶⁴	2					М
148.	Колица за пренос пртљага на располагању гостима	1					
149.	Ношење пртљага госта	2			М	М	М
150.	Апарат за чишћење обуће у пријемном холу или у оквиру смештајног дела објекта	1					
151.	Чишћење обуће гостију	1					М
152.	Прање и пеглање рубља гостију ⁶⁵	2				М	М
153.	Хемијско чишћење ⁶⁶	2					
154.	Услуге шивења ⁶⁷	2					
155.	Превоз гостију возилом ТН	3				М	М
156.	Продаја или посредовање при куповини карата (за позориште, концерте, јавни превоз и сл.)	2					
157.	Додатни угоститељски садржаји у оквиру посебног простора (салон, национални ресторан, специјализовани ресторан, пицерија, посластичарница, снек бар, пивница, интернет кафе и сл.)	3 бода за сваки садржај – највише 9					
158.	Башта или тераса	2 бода за					

⁶⁰ Централна климатизација или појединачни клима уређаји.

⁶¹ Обавеза се не односи на ТН у којима су све смештајне јединице опремљене ТВ са даљинским управљачем.

⁶² Осим у објектима где не постоје техничке могућности.

⁶³ Осим у објектима где не постоје техничке могућности.

⁶⁴ Посебно организована служба у ТН, односно лице у ТН које помаже гостима и чији је основни задатак да служи као веза између гостију и ТН. Помаже у планирању излета, обиласку града, набавци карата за музеје, позоришта у реализацији, а у вези са захтевима око садржајима ТН, атракција, активности и услуга.

⁶⁵ Ова услуга може се пружати госту посредством уговора закљученог са трећим лицем. Цене услуга и рокови испоруке морају бити јасно и недвосмислено исказани у обавештењу о садржајима и услугама које се нуде госту.

⁶⁶ Ова услуга може се пружати госту посредством уговора закљученог са трећим лицем. Цене услуга и рокови испоруке морају бити јасно и недвосмислено исказани у обавештењу о садржајима и услугама које се нуде госту.

⁶⁷ Ова услуга може се пружати госту посредством уговора закљученог са трећим лицем. Цене услуга и рокови испоруке морају бити јасно и недвосмислено исказани у обавештењу о садржајима и услугама које се нуде госту.

			сваки садржај – највише 6					
159.	Просторија за банкет	до 50 места	3					
		50–100 места	4					
		преко 100 места	5					
160.	Сала за састанке (пословни салон)		3					
161.	Сала за конференције	до 50 места	4					
		50–100 места	5					
		преко 100 места	6					
162.	Анимација и забава (дискотека, ноћни клуб, казино и сл.)		3 бода за сваки садржај – највише 9					
163.	Бутици и трговине		2 бода за сваки садржај – највише 8					
164.	Библиотека у оквиру издвојене просторије		3					
165.	Туристичка агенција		3					
166.	Банка		3					
167.	Пошта		3					
168.	Просторија за игру деце		3					
169.	Игралиште за децу ⁶⁸		3					
170.	Обезбеђена услуга чувања (стручног надзора) деце осам сати у току 24 часа према потребама (захтевима) гостију		2					
171.	Обезбеђене „babysitter” услуге на захтев госта		2					
172.	Обезбеђене лекарске услуге у посебној просторији опремљеној за лекарске интервенције		2					
173.	Активности аниматора, спортских инструктора и сл.		2					
Спортски садржаји	174.	Капацитети за спорт и рекреацију (терени, спортске сале, куглана и сл.)		3 бода за сваки садржај – највише				

⁶⁸ Опремљено са најмање 4 различите врсте справа за играње (клацкалице, љуљашке, тобогани, вртешке и сл.) и заштићено од саобраћаја.

				12							
	175.	Спортско-рекреативни садржаји (билијар, стони тенис...)		2 бода за сваки садржај – највише 6							
	176.	Фитнес просторија са најмање четири различите справе (трака за трчање, справа за веслање, степер...)		4							
Спа/нега	177.	Соларијум		2							
	178.	Просторија за масажу		2							
	179.	Базен за масажу (њакузи)		3							
	180.	Сауна, турско купатило или парно купатило		2 бода за сваки садржај – највише 6							
	181.	Слана соба		3							
	182.	Одељење за водену терапију (хидротерапија и сл.)		5							
	183.	Козметички салон (маникир, педикир и сл.)		3							
	184.	Фризерски салон		3							
	185.	Базен за пливање	отворен	до 60 m ²	8						
				више од 60 m ²	12						
			затворен	до 40 m ²	10						
				више од 40 m ²	12						
	186.	Базен за пливање за децу	Отворен		4						
			Затворен		6						
	187.	Изнајмљивање спортске опреме (нпр. ски опрема, бицикл, кајак и др.)		2							
	188.	Уређена плажа или парк за госте ТН у власништву ТН		3							
189.	Ознака Плава застава		3								
190.	Могућност смештаја кућних љубимаца у посебном простору или просторији		2								
191.	Могућност приступа за аутобус до ТН		2								
192.	Могућност приступа за аутобус у ТН		2								
193.	Систематично анкетирање гостију ⁶⁹		2								

⁶⁹ Активно и систематично праћење мишљења гостију путем анкетног упитника у циљу анализе недостатака и унапређења услуга.

	194.	Систематично управљање жалбама ⁷⁰		2					
	195.	Извештај ⁷¹ о спроведеном екстерном истраживању задовољства гостију		4					
	196.	Приступ и саобраћајна повезаност	Добар	1					
			Одличан	2					
	197.	Положај објекта на локацији (поглед, у центру, парк и сл.)	Добар	1					
			Одличан	2					
			Ексклузиван	3					
Еко критеријуми	198.	Еко ознака (нпр. ISO 14001, Зелени кључ, EU ecolabel, Green Globe, Energy Star, Green Seal и друге) ⁷²		12					
	199.	Коришћење енергије из обновљивих извора (нпр. сунца, ветра, геотермалних, подземних и површинских вода, биомасе и друго)		3					
	200.	Уштеда електричне енергије коришћењем штедљивих сијалица и/или аутоматског укључења/искључења расвете у заједничким просторијама за госте ⁷³		2					
	201.	Аутоматско гашење светла и/или клима уређаја у смештајним јединицама након одласка госта		2					
	202.	Обавештења о смањењу непотребног прања пешкира и постељине која подстичу уштеду енергије, воде и детерџента		1					
	203.	Сортирање отпада		2					

Обавезе по основу изборних елемената	Минимални број бодова ⁷⁴				
	40	60	80	100	120
Туристичко насеље					

⁷⁰ Систематично управљање жалбама укључује структурисан пријем жалби, евалуацију и адекватан одговор.

⁷¹ Извештај о спроведеном екстерном истраживању на основу анкете садржи оцену задовољства гостију у погледу: приступачности; одржавања објекта; квалитета услуга особља; смештаја; хране; лојалности; жалби/похвала; осталих садржаја; демографске структуре; задовољства дестинацијом и др.

⁷² Објекти који поседују еко ознаку, не остварују бодове по основу изборних елемената од редним бројем 199 до 203.

⁷³ Најмање 70% свих сијалица у објекту су А енергетске класе (пожељно LED).

⁷⁴ Угоститељ остварује бодове по основу изборних елемената на два начина и то: уколико поседује оне елементе који су означени знаком „М” предвиђене за вишу категорију од тражене, као и бодове за елементе који нису обавеза ни за једну категорију а које угоститељски објекат поседује у погледу садржаја, услуга и погодности за госте.